

PRZYSTOSOWAĆ SIĘ (15) *vb pf i impf*

pf (12), *impf* (2) [[*praes HerbOdpow*], *praet w funkcji praes LubPs X*, [*LubWiryd*] (*w znac. II.2.*), *part praes act*], *pf a. impf* (1) [*praet CzechEp 247*].

sie (11), *się* (4).

Pierwsze o oraz a jasne; drugie o prawdopodobnie jasne (tak w -ować).

inf przystosować się (7). ◊ *fut i [praes]* 3 *sg* przystosuje się (2). ◊ *praet 1 sg m -m* się przystosował (1). ◊ 3 *sg m* przystosował się (3). [*n przystosowało się.*] ◊ 1 *pl m pers* przystosowalichmy się (1). ◊ [*con 3 sg f by się przystosowała.*] ◊ *part praes act* przystosując się (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

I. W funkcji zwrotnej (13) :

1. Dostosow(yw)ać się, postąpić (postępować) zgodnie z czymś (10) :

a. Dostosow(yw)ać swoje postępowanie (8) :

α. Do potrzeb: potrafić właściwie postąpić w danej sytuacji (5) : Dzis tedy iż obyczáye inñle nástáły/ [...] potrzebá tákyego náuczycyela/ kthoryby fie vmyał przytfołowác/ á dífipuła fwego ku temu wyesć yáko dzis noflá/ tho yeft/ poćiwych obyczáyow á terážnyeyfých ma mu dodáwác/ vzyć go yákoby [...] *GliczKsiąż L8.*

przystosować się do czego (2): iż gdy to wżytko dworzánin vmieć będzie/ czo mu fie náznáczyło/ łatwie odmieni/ y przytfofue fie do kázde^{go} przyrodzenia *GórnDworz M3v, E2v.*

przystosować się komu (2): *GórnDworz N6;* Bo trzebá ná tych látá kthorzy flucháia/ y ná rozum/ y ná obyczáie/ y ná ftany/ mieć baczenie: áby ten ktory vzyć/ wżyftkim sie przytfołowác/ á wżyftki Pánu Chriftułowi pozyfkác [*mógł*] *KuczbKat 5.*

β. Do czyjejs woli, jakiegoś wzoru: podporządkow(yw)ać się (3) :

[*przystosować się czemu: Obáczcielz tu/ Brácia mili [...] kto chwałę Bożą nifczy á kto iá chowa: kto fie Kościołowi Niebieskiemu przytfofue á kto ieft iemu przeciwny. HerbOdpow Pp4.*]

przystosować się k(u) czemu (3): Xtałtownyem fie przytfołowál vprzemá miłóscyá/ K twemu Pánie przykazányu *LubPs cc; RejAp 3v; Niedziw/* iż płeć náfzá mgła zá czáfem fzwánkuie. (–) *Mdleyfza/* więc fie ku złému rychléy przytfofue. *GosłCast 30.*

b. Dostosować swoje słowa do jakiegoś wzoru (2) :

przystosować się do czego (1): Lepinus záfię ieden pokátny kácerzyk/ chcąc fię do tych opiny y mniánia [*że Chrystus czuł się opuszczony przez Boga Ojca*] przytfołowác/ powiáda/ iż [...] *ReszPrz 83.*

przystosować się ku czemu (1): Dla wnétrznóci miłóšierdzia Boga náfzego/ ktorymi náwiedził nas Látorofł z wyfokości. (*marg*) Przytfołowálchmy fię ku onym mieyfcam kthore fá v Ieremiafzá y v Zácharyáfzá/ kedy prorocy názywáia Kryftuła látorofłá niebiefká [*Cf Otho mąż ktorego imię ieft Látorofł Zach 6/12*] [...] (–) *BibRadz Luc 1/74.*

2. Odnieść (odnosić) swoje słowa do innej sytuacji, nada(wa)ć im inny sens (2) :

przystosować się do kogo, do czego (1): Wypifue [*prorok*] chwałę y wielmożność kościoła przytfofuiąc fię do czáfow y ołob z kthorymi miał fpráwę. [*Cf Obfitość wielbładow okryie cię/ [...]*

wszyscy z Sáby zbieżą się przynosząc złoto y kadzidło/ á wyflawiając chwały Pánískie. *Is 60/6*] *BibRadz Is 60 arg.*

przystosować się ku czemu (1): Nadobnie sie tu Prorok przystofował ku históriey Gedeonowey/ iż Kryfthus miał być práwy Gedeon ktory zwyciężył grzech *LubPs Q4 marg.*

3. Utożsami(a)ć się [komu] (1) :

Szereg: »ani się przyrownywać ani przystosować« (1): áczkolwiek [*Chrystus*] pámiętał/ iż był Bogiem z Bogá oycá/ iednák się nigdy BOgu áni przyrownywał/ áni przystofował *CzechEp 247.*

II. Bez funkcji zwrotnej (2) :

1. [Dobrze przylec:

przystosować się do czego: gáłązká [*wszczepiana*] tak ma być záklinioná áby z obu dwu stron fkorá zoftála/ żeby też przeięgnąwszy ná obie stronie/ rozdárca pniaká [...] przystofowała się fkorá do fkony *Cresc 1571 126.*

Zwrot: »dobrze się przystosować«: nalepiey gdy iedná lámá látorośl będzie wzczepiona/ choćaby też była málo mnieýsza niżli pniak/ by tylko z iedney strony fkorá się dobrze przystofowała *Cresc 1571 313.*]

2. Odnieść (odnosić) się, dotyczyć (2) :

przystosować się ku czemu (1): Słuchayże zálie iáko Ezáiasz piłze o śmierci człowieká wiernego/ á prawie włálnie sie to może przystofować ku śmierci tego błogófláwionego Ianá świętego nášzego *RejPos 321v.*

praet w funkcji praes (1): [A ku temuć sie nadobnie przystosowało ono wdzięczne kázanie Krystusá Páná nášzego u Mát(euszá) świętego w V káp(itulum) *LubWiryd 41*].

~ *przystosować się na co (1)*: A ták włálnie sie ten Pfálm przistofował ná kroleństwo Ewanyeliey święthey po wźem świecie *LubPs X.* ~

Formacje współrdzenne cf STOSOWAĆ.

Cf PRZYSTOSOWANIE

ALKa, ZCh